

Werkloosheid

SOORTEN WERKLOOSHEID: OORZAKEN EN OPLOSSINGEN

SOORTEN WERKLOOSHEID	OORZAKEN	OPLOSSINGEN
CONJUNCTURELE WERKLOOSHEID	tekortschieten effectieve vraag	opvoeren bestedingen - belastingverlaging - hogere overheidsbestedingen - stimuleren investeringen (premies) - bevorderen export (subsidies)
STRUCTURELE WERKLOOSHEID (KWANTITATIEF)	onvoldoende arbeidsplaatsen - toename beroepsbevolking - diepte-investeringen - desinvesteringen	scheppen arbeidsplaatsen - uitbreidingsinvesteringen - loonmatiging! - verlaging minimumloon en werkloosheidsuitkeringen herverdeling arbeidsplaatsen - arbeidstijdverkorting (ATV) - vervroegde uittreding (VUT) - flexwerken
STRUCTURELE WERKLOOSHEID (KWALITATIEF)	- onvoldoende/eenzijdige scholing - geringe geografische mobiliteit	- bij- en herscholing - verruiming 'passende arbeid' - naast arbeidsbemiddeling van CWI's ook arbeidsvoorziening (o.a. Jeugdgarantiewet, I/D-banen en functiedifferentiatie)
FRICTIE-WERKLOOSHEID	- ondoorzichtigheid arbeidsmarkt - tijdsduur sollicitatieprocedures	- verbetering informatievoorziening - efficiëntere sollicitatieprocedures
SEIZOEN-WERKLOOSHEID	- seizoen-schommelingen in de productie	- realiseren van meer werk in het stille seizoen

Een voorbeeld:

Stel dat de lonen stijgen. Wat zijn de gevolgen voor de werkloosheid?

Er zullen effecten optreden aan de vraagkant (conjunctuur) van de economie en aan de aanbodkant (structuur) van de economie.

De vraagkant:

Een stijging van de lonen betekent een toename van het besteedbare inkomen. Dit zal leiden tot een toename van de consumptie. Dit betekent een stijging van de effectieve vraag. Dit zal leiden tot een hoger nationaal inkomen en dus tot een lagere conjuncturele werkloosheid.

De aanbodkant:

1. Een stijging van de lonen betekent een stijging van de loonkosten. Dit betekent dat arbeid duurder wordt in verhouding tot kapitaal. Ondernemers zullen nu gaan investeren in arbeidsbesparende machines (diepte-investeringen). Het aantal arbeidsplaatsen neemt af. Er ontstaat structurele werkloosheid.
2. Een stijging van de lonen betekent dat het aantrekkelijker wordt om te werken. Meer mensen zullen zich aanbieden op de arbeidsmarkt. De structurele werkloosheid zal toenemen.

De bijgevoegde opgave laat bovenstaande verbanden zien. De pijlen geven oorzakelijke verbanden weer. Een positief verband betekent dat als de ene stijgt de andere dat ook doet (of andersom). Een negatief verband betekent dat als de ene stijgt de andere daalt of als de ene daalt de andere stijgt. De oorzaak is steeds het blokje waaruit de pijl vertrekt, het gevolg is het blokje waar de pijl naar toegaat.

Een goede oefening is ook het laatste gedeelte van de opgave. De kruiselingse elasticiteit van de vraag naar arbeid voor de prijs van kapitaal is gegeven. Ook is de prijselasticiteit van de vraag naar arbeid gegeven.

De prijs van kapitaal daalt met 5%. Met hoeveel moet de prijs van arbeid worden verlaagd om het negatieve effect op de vraag naar arbeid van de prijsdaling van kapitaal te compenseren?

Bereken eerst met hoeveel procent de vraag naar arbeid daalt als gevolg van de prijsdaling van kapitaal. Dit kan met behulp van de kruiselingse elasticiteit.

De vraag naar arbeid blijkt met 1% te dalen.

Als de vraag naar arbeid met 1% is gedaald moet deze vraag dus weer met 1% stijgen (eigenlijk met $1/99 \times 100 = 1,01\%$)

Je moet nu berekenen met hoeveel procent de prijs van arbeid moet dalen om deze vraagstijging van 1% te bewerkstelligen.

Dit kan je berekenen met behulp van de prijselasticiteit van de vraag naar arbeid.

De prijs blijkt met 2,5% te moeten dalen.